

Motion till riksdagen 2024/25:3320

av **Katarina Luhr m.fl. (MP)**

med anledning av skr. 2024/25:84 Riksrevisionens rapport om Industriklivet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge Energimyndigheten i uppdrag att ytterligare formalisera ansökningsprocessen till Industriklivet och i detta arbete ytterligare tydliggöra kraven för att få stöd och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda om berednings- och bedömningsprocessen för utdelande av stöd behöver utvecklas och hur Energimyndigheten framöver ska samverka med andra relevanta myndigheter i beredningen av stödet till olika industriklivsprojekt och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om Riksrevisionens rekommendation att regeringen tar fram en plan för hur Sveriges klimatmål kan nås även om de höga förväntningarna på Industriklivet inte skulle infrias, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Industriklivet skapades för att förbereda den svenska industrin inför framtiden och för att stödja svensk industri i omställningen mot nollutsläpp av växthusgaser och det är glädjande att regeringen har fortsatt på den inslagna vägen och trycker på vikten av stödet för en snabbare klimatomställning. Stödet är viktigt både för att klimatomställningen ska kunna ske snabbare och i större kliv och för att Sveriges industrier ska kunna få ökad internationell konkurrenskraft.

Riksrevisionen har nu granskat Industriklivet, vilket är viktigt för att arbetet med industrins klimatomställning ska ges de bästa förutsättningarna och gynna de åtgärder som har störst effekt.

Riksrevisionen anser att Energimyndighetens process för att ta in uppgifter för att pröva en projektansökan är otydlig, vilket kan leda till att sökande kan behandlas olika. Man anser också att myndigheten inte har gett tillräckliga anvisningar eller vägledning till vare sig interna eller externa bedömare kring hur bedömningskriterierna för ansökningarna ska tolkas och tillämpas. Att ansökningsprocessen och bedömningarna av ansökningarna kan variera mellan sökande beror troligen på att Industriklivets utformning har förändrats flera gånger sedan införandet men kan försvåra en rättvis och jämförbar process mellan ansökningar. Därför anser vi att ett arbete med att ytterligare formalisera både ansökningsprocessen och bedömningarna bör inledas där tydliga vägledningar tas fram både till de som ansöker om projektpengar och till bedömare av projektansökningar.

Riksrevisionen påpekar i sin skrivelse att regeringen har gett Energimyndigheten ensamt ansvar för Industriklivet, trots att initiativet är ett brett stöd som därför kräver bred kompetens. De senaste breddningarna innebär att initiativet nu omfattar en mängd olika områden, där även andra myndigheter skulle kunna bidra med kunskap och erfarenheter.

Som Riksrevisionen lyfter så har inriktningen för Industriklivet sedan starten breddats i två steg där några exempel handlar om att stöd nu kan ges till projekt inom exempelvis cirkulär ekonomi och stöd till nya affärsmodeller, och det kan därför finnas en god anledning att se över om beredningsprocessen och bedömningskriterierna för utdelande av stöd behöver utvecklas, exempelvis genom att involvera fler myndigheter i urvalsprocessen. Vi anser därför att man bör utreda hur beredningsprocessen kan förbättras och förtydligas och om det t.ex. finns anledning att inrätta en beredningsgrupp med representanter från fler expertmyndigheter, exempelvis Naturvårdsverket och Tillväxtverket.

Riksrevisionen påpekar att regeringen har satt stor tilltro till att Industriklivet ska bidra till Sveriges klimatmål och anser därför att det är angeläget att regeringen i hög grad samordnar styrningen mellan klimatpolitiken och andra politikområden, och samtidigt ser till att ha en plan för hur Sveriges klimatmål kan nås även om de höga förväntningarna på Industriklivet inte skulle infrias.

Vi instämmer med detta. Industriklivet är mycket viktigt för att Sveriges näringsliv och industrier ska ha ökade möjligheter att snabbare minska sin klimatpåverkan och öka sin internationella konkurrenskraft, men omställningen kommer att ske stegvis och under ett längre tidsperspektiv. Det är dock angeläget att utsläppsminskningar sker i närtid och med pålitlighet. Regeringen har i dag minskat sina klimatambitioner och vi ser att klimatutsläppen i dag ökar i en tid då vi behöver pålitliga och snabba utsläppsminskningar. Vi anser därför, precis som Riksrevisionen, att Sverige behöver en klimatpolitik som vilar på flera ben och inte enbart baseras på näringslivets möjligheter till en snabb klimatomställning. Regeringen behöver därför se till att det finns alternativa åtgärder för att nå Sveriges klimatmål även om de höga förväntningarna på Industriklivet inte skulle infrias.

Katarina Luhr (MP)

Linus Lakso (MP)

Rebecka Le Moine (MP)

Emma Nohrén (MP)